Бары дойдулар пролетарийдара, холбоһуҥ!

САРДАҢА

ССКП Өлөнүөк оройуонунааҕы комитетын уонна үлэһиттэр депутаттарын оройуоннааҕы Советын органа

Орган Оленекского райкома КПСС и районного Совета депутатов трудящихся

Тахсара 6-с сыла

№ 36 (596)

Ыам ыйын 1 күнэ 1960 сыл.

БАСКЫҺЫАНЫ А

Сыаната 10 харчы

Туругурдун Ленин тэрийбит, Советскай Союз албан аатта аах Коммунистическай партията — коммунизмы тутар иһин охсуһууга советскай норуоту көҕүлүүр уонна салайар улуу күүс!

(ССКП КК 1 Маайдааҕы Ыҥырыыларыттан).

Туругурдун Первэй Маай—үлэ, эйэ, үөрүү бырааһынньыга!

Первэй Маай!

ССКП XXI съезһэ биһиги дойдубутугар коммунизмы киэҥ далаһыннаахтык тутуу программатын бэлиэтээбитэ. Ити историческай программаны олохха киллэрибит иккис сааскытын үөрүүлээх күнүн—Первэй Маайы бүгүн советскай норуот сүҥкэн өрө көтөҕүллүүнэн, үөрэн-көтөн бырааһынньыктыыр. Быылгы Первэй Маай, семилетка иккис Маайа буолар.

Бу үөрүүлээх күнү—биһиги дойдубутугар өрүүтүн өрөгөйдүүр Маайы советскай норуот бүтүннүүтэ, ол иһигэр биһиги оройуоммут үлэһиттэрэ—эҕэрдэ Маайынан, эҕэрдэ сааскынан! диэн уруйдаһан бэлиэтиэхтэрэ. Маай үөрүүлээх күнүн сарданатын аннынан бырааһынньык демонстрациятыгар тахсаннар семилетканы толорор иһин социалистическай куоталаһыыга ситиһиилэрин араастардыахтара.

Советскай норуот киһи аймах Улуу генийэ Ленин ыйбыт суолунан, хайҕаллаах Коммунистическай партия салалтатынан киэҥ далаһыннаахтык коммунизмҥа хардыылыыр. Сэттэ сыллаах былаан бастакы сыла уһулуччу ситиһиилээхтик түмүктэннэ. Семилетка иккис сыла өссө үчүгэйдик саҕаланна, эбэтэр 1960 сыл I кыбартаала кыайыылаахтык түмүктэннэ.

Бүгүн аан дойду бүтүннүүтүн үрдүнэн үлэһиттэр бэлэм санааланыыларын, бырааттаһыларын кыһыл знамята күөрэччи көтөҕүллэр күнүгэр эйэ, көҥүл, дьол иһин, сырдык олох, доҕордоһуу иһин сиэрдээх ытык охсуһуу модун демонстрациялара бары дойдуларга буолуохтара. Аан дойду боростуой дьонноро „Бары дойдулар пролетарийдара, холбоһуҥ!“ диэн бойобуой лозуннаах, пролетарскай интернационализм улуу знамятын аннынан биир ньыгыл кэккэҕэ туруохтара.

Первэй Маай бырааһынньыгын биһиги оройуоммут үлэһиттэрэ кэрэ производственнай бэлэхтэрдээх көрсөллөр. «Ээйик“ колхоз I кыбартаалга түүлээҕи бултаһыҥҥа былаанын 125,7 бырыһыан толордо. Ити курдук оройуоннааҕы үп салаатын үлэһиттэрэ I кыбартаалга былааннарын 157,6 бырыһыан толорору ситистилэр. Оттон оройуоннааҕы сберкасса нэһилиэнньэ кылаатка уурдарыытыгар былаанын 227 бырыһыан толордо. Маннык кэрэхсэбиллээх ситиһиилэр атын да салаа үлэлэргэ бааллар.

Биһиги билэбит, инники кэскил коммунизмҥа ананар „Күн сарданата түүҥҥү хараҥаны хайа солоон сир үрдүн сырдатарын курдук,—диэбитэ Н. С. Хрущев,—коммунизм идеята эмиэ дьон өйүгэр-санаатыгар, сүрэҕэр-быарыгар сайа охсон киирэр. Күн мэлдьи илинтэн тахсарын курдук, коммунизм эмиэ аан дойдуга тохтоло суох тарҕанар“.

Коммунизм күнүн көрсө иннибит диэки! Туругурдун коммунизм уонна эйэ! Айхал Первэй Маайга!

—oOo—

Үлэҕэ ситиһиилэн көрсөллөр

Тутуу учаастыын коллектива Первэй Маай чэбиҥэр социалистическай куоталаһыыны тэнитэн I кыбартаалга былаанын 101 бырыһыан толордо. Тутуу маһын 550 бастыҥын [illegible] киллэрдэ, 672 бэрэбиэнэни киллэрдэ.

* * *

Сибээс оройуоннаах хонтуората дохуотка I кыбартаалаах былаанын 103,9 бырыһыан толордо. Оттон Дьэлиндэтээҕи сиэ[illegible] отделениета 114,9 бырыһыан толорон [illegible] тэрэрдэрэ [illegible].

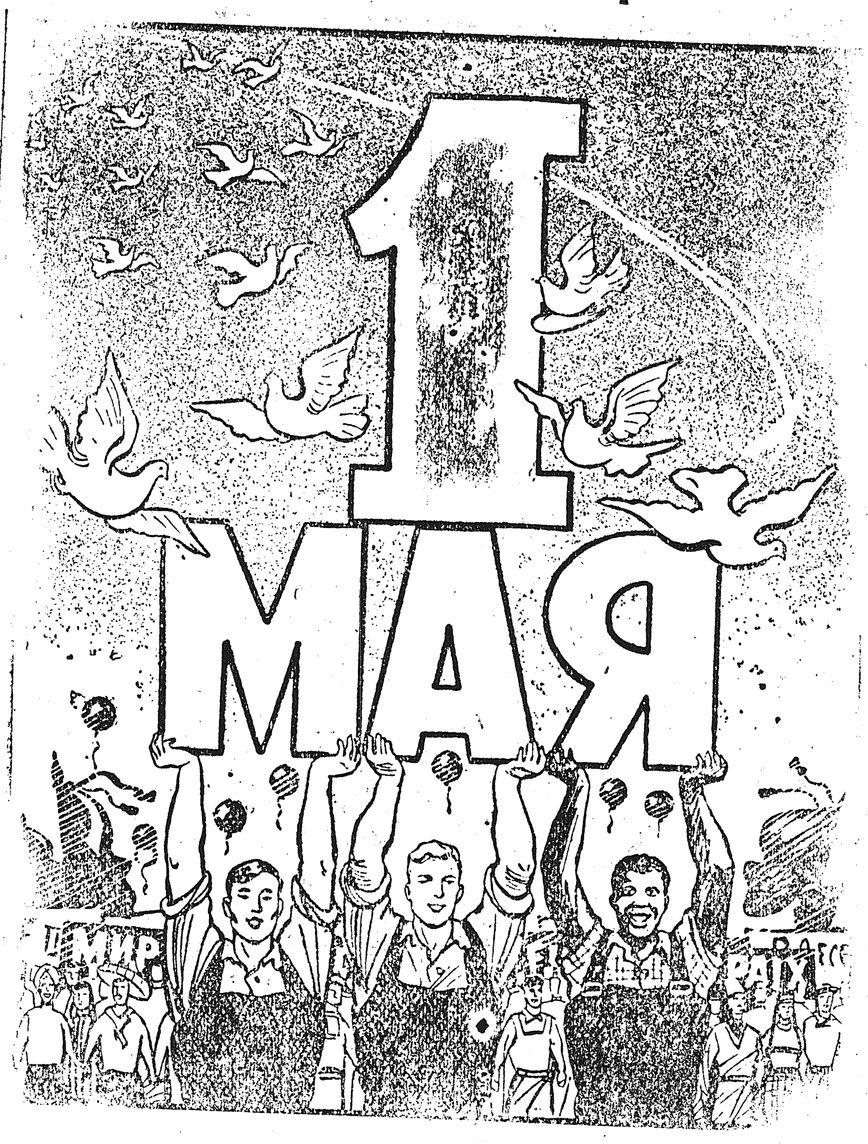

Семилетка иккис сылыгар социалистическай куоталаһыҥа киирсэн, 1960 сыл I кыбартаалааҕы былааннарын ситиһиилээхтик толорбут оройуон бастыҥ колхозтарын уонна бастыҥ дьонкуруу үлэһиттэр депутаттарын оройуоннааҕы Советын исполкомун уонна ССКП райкомун бюроларын 1960 сыл муус устар 28 күнүнээҕи хонуктаах мунньахтарын уураабынан Бочуот дуоскатыгар таһаарыллаллар:

„Ээйик“ колхоһу (колхоз председателэ т. Иванов В. А.), [illegible]нилиэк Советын председателэ т. Самонов [illegible], партийнай тэрилтэ секретара т. Семенов [illegible] түүлээх булдугар I кыбартаалга былаанын [illegible] бырыһыан толорбутун иһин.

[illegible] табаны 100 бырыһыан [illegible]ниитэрин иһин

1. [illegible] М. К.—Сталин аатынан колхоз 7 №-дээх [illegible]ын бригэдьиирин.
2. [illegible]ев Х. И.—„Коммунизм“ колхоз 8 №-дээх [illegible]ын бригэдьиирин.
3. [illegible]антинов С. С.—„Коммунизм“ колхоз 9 №-дээх [illegible]тадатын бригэдьиирин.
4. [illegible]ов Н. П.—„Ээйик“ колхоз 1 №-дээх стадатын бригэдьиирин.

Бастыҥ производственниктары

1. Кириллов К. Х.—киномеханик.
2. Андриянов В. Е.—тутуу учаастын болуотунньуктун.
3. Тырыбысов Н. Е.—тутуу учаастын болуотунньуктун.

Аким Кондратьев.

Маай сарсыарда

Тахсар күн
тэтэркэй сарыала,
Тэлгэһэ муҥунан
тэлгэннэ диэбитим—
Кыһыл Маай
былааҕын
Парадтыыр
халаана,
Халлааны уматан
хамсыыра эбит дии.

* * *

Сүүс үрэх
дэбилгэн
Сүүрүгэ
холбоһон,
Хочону, толоону
долгутта диэбитим—
Маай тардар
ырыатын
Баараҕай
дорҕооно,
Бааллыра-бааллыра
тарҕыыра эбит дии.

* * *

Итинник кэрэни,
Дуоланы,
дохсуну
Бу көрөн тураммын
астынным.
Төрөөбүт дойдубар
Түллэр күүс баарынан
киэн туттан,
Күүстээхтик
сананным!

Первэй Маайы көрсө

Биһиги оройуоннаах спортивнай обществобыт быйыл Первэй Маайы ааспыт сыллардаах ситиһиилэрдээх көрсөр. Первэй Маайы көрсө спортивнай күрэхтэһиилэр түмүктэригэр республиканскай үһүс спартакиадаҕа саахымакка кыттааччылар сүүмэрдэннилэр. Саахымаччыттар тт. Фадеева, Иванова уонна Солдатова мачт-тур оонньуур бырааптаннылар.

Үс хонуктаах хайыһар күрэхтэһиитигэр „Коммунизм“ колхозтаах спортивнай общество бастаата уонна көһө сылдьар кубогунан наҕараадаланна. Ордук үчүгэй көрдөрүүнү 30 километрга 2 чаас 04 мүнүүтэнэн Топоров Д.И., 15 километрга 53 мүнүүтэ 59 сөкүүндэнэн Иванов И. В. II кэлэннэр ситистилэр. Кыргыттартан 5 километрга күрэхтэһиигэ 24 мүн. 07 сөк. кэлэн Акимова У. И. бастаата.

Хайыһарга күрэхтэһиҥ хайа да дьыллааҕар кыттааччыта эрдэҕинэн, көрдөрүүлэрэ үөскүүр ситиһиилээхтик ыыпылынна.

И. Архипов.

Марксизм-ленинизм знамятын аннынан, Коммунистическай партия салалтатынан — иннибит диэки, коммунизм кыайыытыгар!

Сир үрдүгэр Владимир Ильич Ленини билбэт киһи диэн суох. Үгүс норуоттар представителлэрэ норуоттар улуу сирдьиттэрин туһунан, үлэһиттэр саамай муударай, тапталлаах учууталларын уонна доҕордорун туһунан бэйэлэрин ахтыыларын, ыстатыйаларын, кэпсээннэрин, ырыаларын уонна хоһооннорун хаалларбыттара.

Онтон сорох этиилэри бэчээттиибит.

Н. С. Хрущев

Ленин улуукана кини теорияны практиканы кытта гениальнайдык дьүөрэлэһиннэриитигэр, олоххо саҥа көрүнүөрү түмэн теорияны сайыннарыытыгар, общество сайдыытыгар кылаабынай хабааннары таба көрүүнү сатааһыныгар уонна партияны итиэннэ рабочай кылааһы коммунистическай обществоны тутуу чаҕылхай программатынан [сэбилээбитигэр буолар.

Владимир Ильич Ленин бу курдук эппитэ: „Коммунизм диэн бу Советскай былааска дойдуну бүтүннүүтүн электричестволаныы эбиллибитэ буолар“. Бу муударайдык уонна инникини өтөрү көрөн этии... Ленинскэй формула гениальноһа, кини коммунизмы тутуу политическай (Советскай былаас) уонна экономическай (дойдуну бүтүннүүтүн электрификациялааһын) өттүлэрин быстыспат биир сомоҕолоохунунан биэрэригэр буолар.

—☆—

Клара Цеткин

(Германия)

Ленин нуучча пролетариатыгар уонна бааһынайдарыгар сыалы итиэннэ суолу ыйан туран, былаас иһин охсуһууга сознательнайдык киирбит партия мөккүөнэ суох сирдьитинэн этэ. Кинилэр итэҕэллэринэн партия дойдуну салайар уонна пролетариат диктатуратын олоххо киллэрэр. Ленин аан дойду үрдүнэн маҥнайгынан пролетарскай государствонан буолбут улуу дойду салайааччыта этэ. Кини өйө уонна волята Советскай Россия тас өттүгэр баар мөлүйүөнүнэн дьоннорго эмиэ ингитэ.

—oOo—

Сен-Катаяма

(Япония)

Табаарыс Ленин—улууканнаах араатар, итиннигги мин бэйэм олохпор хаһан да истэ иликпин...

Кини английскай тылынан холкутук саҥарара уонна кинини кытта кэпсэтэр хас биирдии киһини кытта улахан болҕомтолоох этэ, ону таһынан истэри олус үчүгэйдик сатыыра. Кини киһини барытын биһирэтэри уонна сэргэхситэри сатыыра. Биһиги үчүгэйдик, дьиэбитигэр курдук сананарбыт. Кини—бэсидэлэһии дьиҥнээх маастара уонна туох да туһунан саҥардын, ол биһигини барыбытын кэрэхсэтэрэ.

А. М. Горькай

Миигин кини олоххо чаҕылхай дьулуура уонна сидьиҥи абааһы көрүүтэ үөрдэрэ, кини тугу оҥороругар барытыгар улахан азартааҕа сөхтөрөрө. Миигин кини киһиттэн ураты үлэлиир дьоҕура бэркиһэтэрэ. Кини хамсаныыта чэпчэки, нымса уонна кэрчэм этэ, ол гынан баран, күүскэ хамсаныытынан, аҕыйах тыллаах буолан баран, киэҥ өйдөбүллээх этиитин сөпкө дьүөрэлэһиннэрэрэ. Уонна монгольскай көрүнүөх сирэйигэр албыны уонна олох сорун утары сыламтата суох охсуһааччы сытыы харахтара өһүөннээх уотунан чаҕылыһаллара, арыт күлэн кэлэллэрэ. Ити харахтар чаҕылыһыылара кини этиитин өссө күүстээх уонна өйдөнүмтүө оҥороллоро.

Сорох ардыгар кини дуһатын уҕарыйбат эрчимэ харахтартан кыымынан ыһыахтаныах уонна этэр тыллара, салгыҥҥа күлүмнэйиэх курдуктара. Кини этиитэ куруутун киһи дуһатын саарбаҕаламмат кырдьыгынан таарыйара.

Владимир Ленин—бүтүн аан дойду дьиҥнээх, улахан киһитэ..

Антонио Грамши

(Италия)

Ленин... бэйэтин билиҥҥи Европа улууканнаах государственнай деятелинэн, маассаҕа мунгура суох сабыдыалычан туһанар, норуокка энтузиазмы күөдьүтэр, киниэхэ сознательнай дьиссипилиинэлээх буолууну үөскэтэр киһинэн; бэйэтин модун өйүнэн революция туһугар туһаныахха сөптөөх аан дойду бары социальнай күүстэрин бэйэтин кытта батыһыннарар кыахтаах киһинэн; буржуазнай государственнай деятеллэр саамай өһүөннээх санаалларын чэпчэкитик билэр уонна чабыламмат киһини көрдөрбүтэ.

Уильям Галлахер

(Англия)

Мин Ленин туһунан санаатахпына революциятан уонна ону иннин диэки хаамтарыы наадалааҕыттан уратыны кыайан толкуйдаабаппын. Мин санаабар, бу, Ленин улуу гениийин сүрүн хаачыстыбата этэ: кини бэйэтин туһунан хаһан да санаан көрбөт буолара, кини охсуһуу тыыннаах холобурунан этэ уонна кини ханна да сырыттын, барытыгар бэйэтин улуу итэҕэлин бэйэтинэн аҕалан өрө күүрдэрэ.

К. А. Тимирязев

Ленинизми олоххо киллэрэр большевиктар,—мин эрэнэбин уонна итэҕэйэбин—норуот дьолун иһин үлэлииллэр, кинини дьолго тиэрдиэхтэрэ. Мин куруутун эһигини кытта этим..

Теория уонна дьаала аан дойдутааҕы боппуруостарыгар гениальнай быһаарыыларын иһин Владимир Ильичкэ мин сөҕүүбүн тиэрдиҥ. Мин кинни албан аатаах деятельноһын бириэмэтигэр олорбуппун уонна ону көрбүппүн дьолбунан аахынабын. Мин ити иннигэр сүгүрүйэбин уонна ол туһунан бары билэллэригэр баҕарабын.

Вильям Т. Гуд

(Англия)

Мин кинини хайдах курдук умсугуйан туран көрбүппүн, кини сирэйигэр быһыыта-майгыта уларыйан көстүүтүн болҕойон кэтээбиппин умнубаттыы өйдүү сылдьабын. Сир дойду үрдүгэр элбэхтик сананыллар киһини, аан дойду үрдүнэн биллибит революция гениийин көрбүтүм.

Кини күүһэ-күдэҕэ, кини этэр тылыгар дириҥник ингэ сылдьара. Кини кэпсиириэр кырдьыктаахтык, чаҕылхайдык, ханнык даҕаны хос санаата суох этэрэ.

Морис Торез

(Франция)

Ленин, син эмиэ аан дойду үлэһиттэригэр курдук, французскай рабочайдар өйдөрүгэр уонна сүрэхтэригэр тыыннаах.

Хас да сыл устата Ленин Парижка олорбута. Кини Франциянны үчүгэйдик билэрэ уонна Франция үлэлээн иитиллээччилэрэ Ленин биһиги рабочай хамсааһыммытыгар биэрбит быһаччы сыанабылларын, биһиги рабочай хамсааһыммыт салайааччыларыгар биэрбит сүбэлэрин, биһиги дойдубут олоҕун туһунан эппит бэлиэтээһиннэрин куруутун, кичэйэн үөрэтэллэр. Бары дойдуларга капитализмы утары рабочай кылаас охсуһуутун туһунан Ленин гениальнай идеялара, аан дойду үрдүнэн суолталаах ленинскэй үөрэх французскай пролетариат охсуһуутун туһаайыыга уонна Францияҕа коммунизм төлкөтүгэр дьоһуннаах сабыдыалы оҥорбуттара.

Г. М. Кржижановскай

Владимир Ильич олоҕун бүтүннүүтүн кэтээн көрөрбүтүгэр, биһиги Ленин сытыы өйө күннэтэ ахсын, сыламтата суох сытыырхайан иһэрин чаҕылхайдык билэбит. Ол гынан баран, Ленин, Маркс курдук, бэйэтин сүҥкэн научнай үлэтигэр, хаһан ити үлэ кинини үлэһит норуот мөлүйүөнүнэн маассатын төрүт наадыйыытын уонна баҕарыытын өйдөбүлэ аһыллар тугаах кирбиитигэр уонна очуоһугар тиэрдэр түбэлтэтигэр ордук үлүһүйэн барара. Хаһан биһиги норуоппут олоҕун бары туһугар революционнай инники хамсааһыннар оҥоһуллубуттарын кэннэ, итинник быһаарыылаах түгэннэргэ кини кэтэбил вахтатыгар турбута. Кини наука гениийэ эрэ буолбакка, биһиги дойдубутугар уонна аан дойду үрдүнэн быһаарыылаах уларыйыыны таһаарбыт революция гениийинэн эмиэ этэ.

Анри Барбюс

(Франция)

Ленин киһиттэн уратылаахтык өтөрү көрөөччү, революционнай теория уонна практика түмүллүүтүн ханнык да быһыыгамайгыга алдьаһааһына суох уонна толору олоххо киллэрийии сатааччы агитатор уонна барыны хабааччы государственнай деятель,—куруутун марксизмҥа төрүтүрэн үлэлиирэ. Ленинизм—бу марксизм буолар. Бу, марксизмҥа саҥа глава. Бу эбии киллэрии буолбакка, билиҥҥи усулуобуйаҕа марксизмы быһаччы тутуу буолар.

Антонин Запотоцкай

(Чехословакия)

Ленини уонна ленинизми табатык өйдөөһүн үгүс дойдуларга капиталистическай тутул сууллуутугар тиэргэ уонна үлэһит норуоту көҥүл итиэннэ социализм суолугар аҕалла.

Саһыл —фермаларыгар—

СТАЛИН ААТЫНАН КОЛХОЗКА

Муус устар 20 күнүнээҕи туругунан 16 ийэ саһыллар 71 оҕону төрөттүлэр. Итиннэ билигин 58 оҕо баар, онон ити 16 саһылган хас биирдиилэриттэн ортонунан 3,6 оҕону ылылынна.

„ЭЭЙИК“ КОЛХОЗКА

Бу колхозка 15 ийэ саһыллар төрөөбүттэриттэн билигин 49 оҕолор бааллар. Ити 15 саһылтан хас биирдиилэриттэн саһыл оҕотун ылыы ортотунан 3,2 оҕоҕо тэҥнэһэр.

КИРБЭЙГЭ

„Коммунизм“ колхозка Кирбэйдээҕи учааскатыгар 12 ийэ саһыллар төрөөтүлэр. Барыта 42 оҕо төрөөбүтүттэн 20 оҕо баар.

* * *

Колхозтарга саһыллар төрөөһүннэрин маҥнайгы туруктара итинник. Төрөөбүт оҕолор өлүүлэрэ ордук Кирбэйгэ элбэх. Саһыл оҕолоро өлүүлэрэ тохтотор дьаһаллары сүбэлиир ыллыыхха наада.

БИҺИГИ БОСХО ЭМТЭНЭБИТ

Мин колхоз производствотыгар үлэлии сылдьаммын сүгэнэн алҕас атахпын охсон оһоллообутум. Атаҕым бааһа улахан буолан ороҥуоннааҕы бааһыһаҕа киирбитим. Бааһыһаҕа уонча хонук устата эмтэммитим. Ити бириэмэҕэ врачтар Леонид Сергеевич уонна Галина Михайловна кыһамнылаахтык эмтээтилэр уонна үтүөрүлэр.

Билигин колхозпар үлэлии сылдьабын. Биһиги оһоллоннохпутуна, ыарыйдахпытына босхо эмтэнэбит, ол иһин Партиябыт уонна Правительствобыт махтанабыт.

Х. Христофоров.

* * *

Иитиллэр эбэбит Элиэнэ иэнигэр
Эриэккэс сааскыны Эн, Ленин, эргиттиг,
Үйэттэн-үйэҕэ тилэри диэлийэр
Үрдээбит өрөгөй чэчириҥ чэлгиттиг.

Редактор И. И. БУДИЩЕВ.

Редакция уонна типография аадырыһа: Саха АССР, Олёнёк сэлиэннээх. Октябрьскай уулусса 15 №-рэ.

Заказ № 36 Оленекская районная типография. Тираж 40